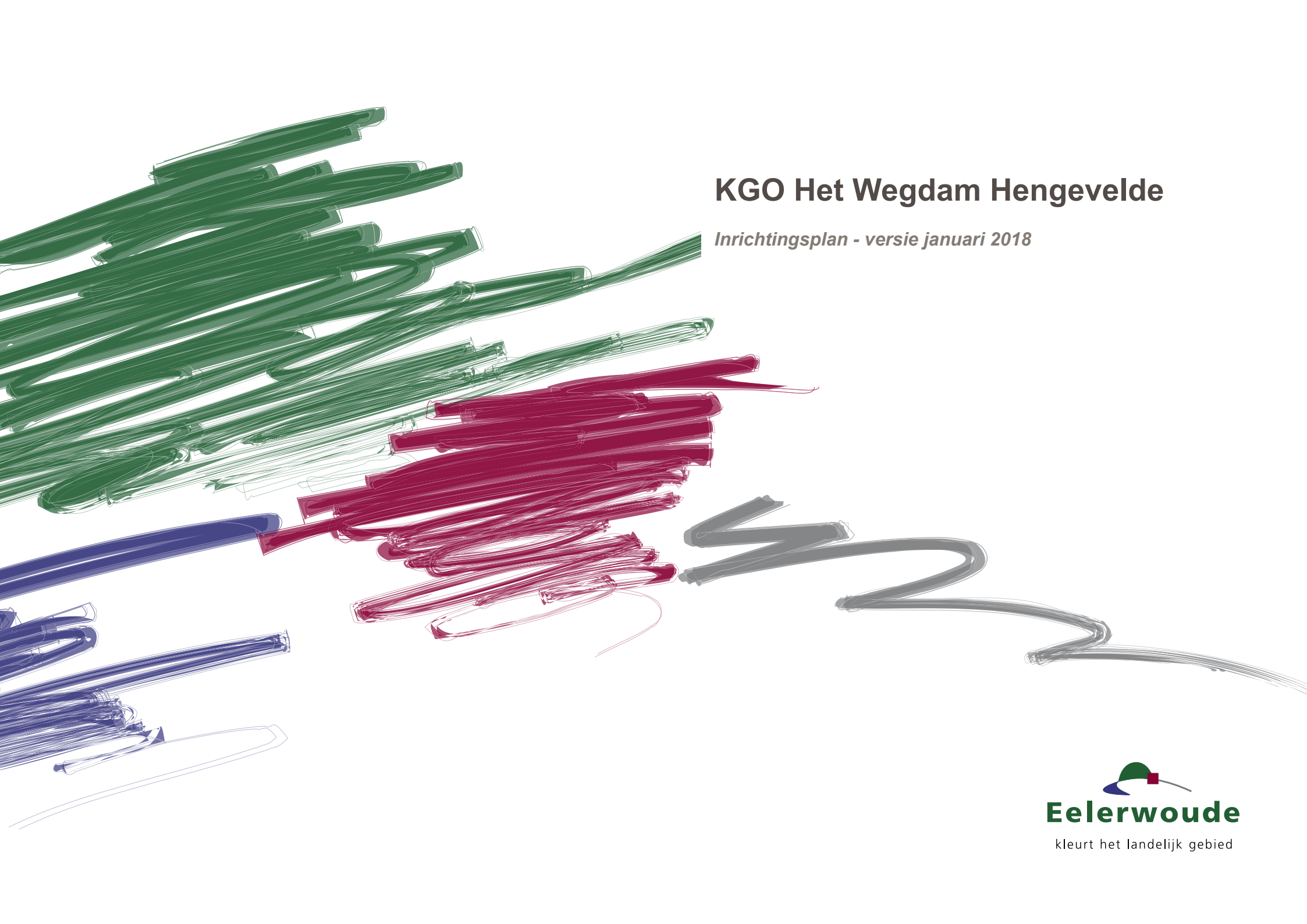

KGO Het Wegdam Hengevelde

Inrichtingsplan - versie januari 2018

Bakkerij Nollen

HEBO

So Nice Light & Show Equipment

Goorsestraat

Het Assink

Het Wegdam

Legenda

- Projectgebied
- Luchtfoto

Opdrachtgever:

SONOHE
Aanspreekpunt N. Kuipers
Eeftinkstraat 4
7496 AG Hengevelde

Opdrachtnemer:

Eelerwoude
Mossendamsdwarsweg 3
7472 DB Goor
Postbus 53
7470 AB Goor
Tel.: 0547 26 35 15
Fax: 0547 26 33 15
e-mail: info@eelerwoude.nl
www.eelerwoude.nl

Projectgegevens:

Projectnummer: 7727
Datum: 09 januari 2018

KGO Het Wegdam Hengevelde

Inrichtingsplan - versie januari 2018

Afbeelding 2. Huidige rand bedrijventerrein gezien vanaf de westkant: De uitbreiding van het bedrijventerrein ligt tussen twee coulissen van volwassen erfgroen

Afbeelding 3. Huidige rand bedrijventerrein gezien vanaf de westkant: het voorgelegen erf aan de Goorsestraat vormt -naast de beplantingsrand om het bedrijventerrein- een groene buffer

Afbeelding 4. Het erf aan de Goorsestraat is onderdeel van het plangebied

Afbeelding 5. Vanaf het erf aan de Goorsestraat kijkend naar het erf aan de Wethouder Goselinkstraat. Tussen deze groene erven vindt de uitbreiding van het bedrijventerrein plaats.

INHOUD

1	INLEIDING	7	3	LANDSCHAPSANALYSE	19
1.1	Ondernemers willen en kunnen door	7	3.1	Geomorfologie en bodem	19
1.2	Dorpsrand schuift op	7	3.2	Ecologie en beplanting	21
1.3	Wijziging bestemmingsplan noodzakelijk	7	3.3	Historische ontwikkeling	23
1.4	Planologisch kader	9	3.4	Huidig landschap	23
1.5	Leeswijzer	9			
2	BELEIDSANALYSE	11	4	ONTWERP	25
2.1	Provinciaal beleid: Omgevingsvisie Overijssel	11	4.1	Basisprincipes ontwerp	25
2.2	Omgevingsverordening Overijssel	13	4.3	Inrichtingsplan	27
2.3	Kwaliteitsimpuls Groene Omgeving (KGO)	13			
2.4	Gemeentelijk beleid	14	5	BEPLANTING	33

Drie ondernemers uit Hengevelde willen hun bedrijven uitbreiden. Het gaat om de bedrijven HEBO-kozijnen BV, So Nice Light & Equipment en Bakkerij Nollen. Zij zijn gevestigd aan het bedrijventerrein Het Wegdam aan de noordkant van Hengevelde. De ondernemers hebben een aangrenzend perceel ten noordwesten van Hengevelde aangekocht om hun panden te vergroten. In deze rapportage geven zij weer wat de omvang en het karakter van de uitbreiding is. Ook beschrijft deze rapportage hoe de uitbreiding past binnen de kaders van gemeentelijk en provinciaal beleid. Tevens wordt de relatie gelegd met het door hen nog verder te ontwikkelen landgoed 't Lintel (zie locatie 2 op afbeelding 8), ook in Hengevelde (hoofdstuk 4).

1.1 Ondernemers willen en kunnen door

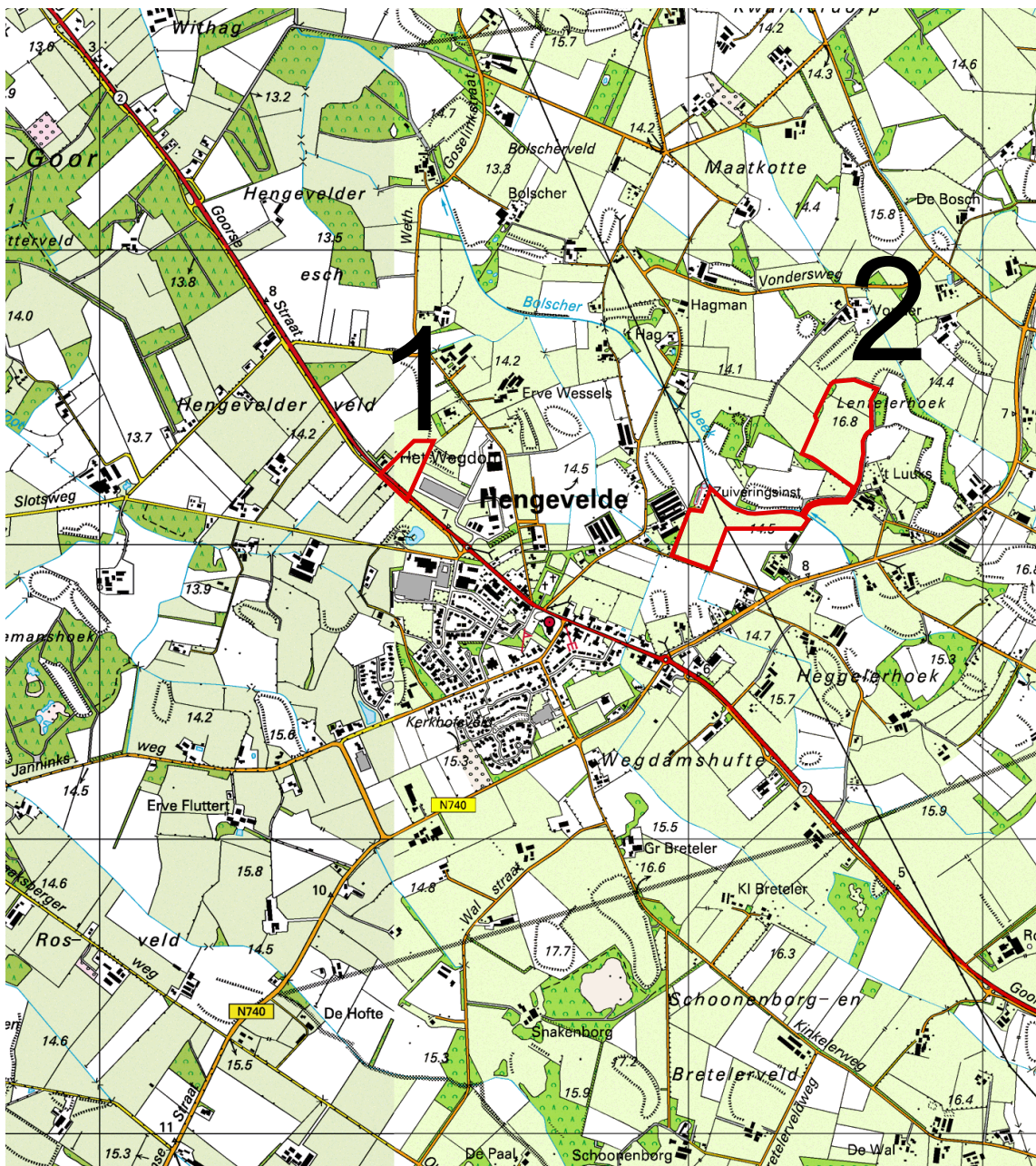
De drie ondernemingen zien kans om een duurzaam bestaan in Hengevelde vorm te geven. Momenteel lopen zij aan tegen een tekort aan ruimte op hun huidige locatie aan Het Wegdam. Binnen enkele jaren gaat het ruimte-tekort de bedrijfsresultaten beïnvloeden. Dit willen de ondernemers voorkomen. Daarom hebben zij een plan ontwikkeld om te vergroten en samen een gezonde bedrijfsvoering te kunnen blijven doorvoeren in de toekomst.

1.2 Dorpsrand schuift op

De huidige dorpsrand is divers in opbouw: uitheemse en inheemse heesters zijn toegepast. Deze dorpsrand zal in het plan verschuiven naar het westen. Dit biedt kansen om de rand kwalitatief hoogwaardig vorm te geven. In deze rapportage wordt in gegaan op het landschappelijke, ecologische, cultuurhistorische en maatschappelijke karakter van de nieuwe dorpsrand.

1.3 Wijziging bestemmingsplan noodzakelijk

De projectlocatie ligt aan Het Wegdam ten noordwesten van Hengevelde, zie daarvoor de topografische kaart op afbeelding 2. Zoals op de afbeelding te zien is, zal agrarische grond herbestemd moeten worden naar bedrijventerrein. De voorgenomen ontwikkeling heeft een grootte van nabij 1,9 hectare. De ontwikkeling past niet binnen het vigerende bestemmingsplan van gemeente Hof van Twente. De gemeente heeft aangegeven in mee te willen denken over deze uitbreiding, mits deze past binnen de kaders door het beleid meegegeven. Om inzicht te bieden in de aard van het initiatief en om uiteindelijk een bestemmingsplanwijziging mogelijk te maken is deze rapportage opgesteld. Hierin staat een ruimtelijke onderbouwing waarin aangegeven is hoe de juiste balans tussen de planologische verandering en maatschappelijke tegenprestatie behaald wordt in de nieuwe situatie.

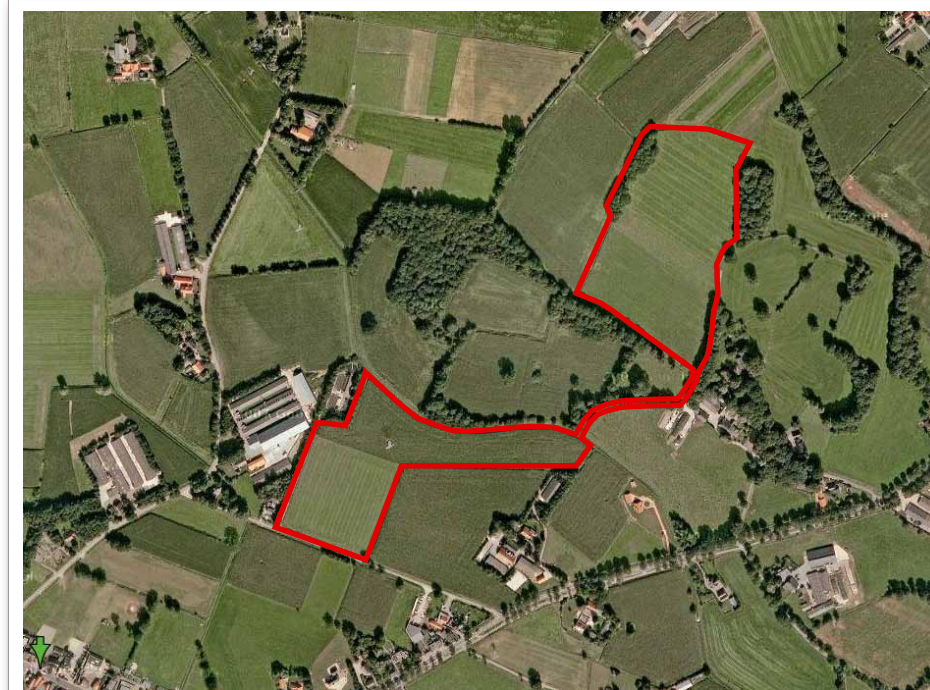
Afbeelding 7. De uitbreiding van Het Wegdam en de ontwikkeling van natuur op landgoed 't Lintel gecombineerd

1.4 Planologisch kader

De ontwikkeling heeft betrekking op de uitbreiding van een bestaand bedrijventerrein, gelegen in de dorpsrand van Hengevelde. In deze rapportage wordt de voorgenomen ontwikkeling getoetst aan meest recente provinciale en gemeentelijk beleid. De Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte heeft op 1 oktober 2012, voor ontwikkelingen in het stedelijk gebied, de ladder voor duurzame verstedelijking geïntroduceerd. Deze ladder is daarom ook opgenomen in deze rapportage.

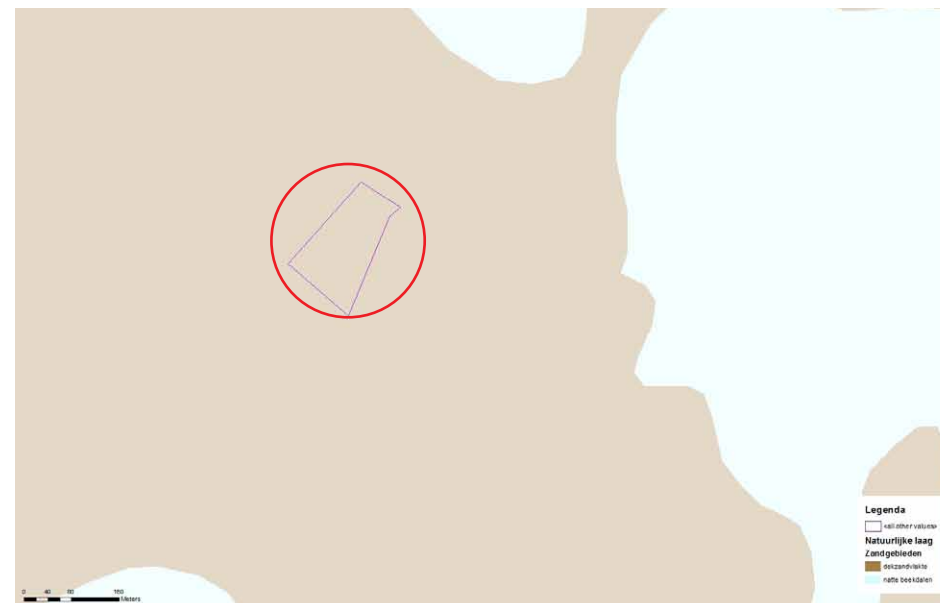
1.5 Leeswijzer

In deze ruimtelijke onderbouwing staan de planologische randvoorwaarden in hoofdstuk 2 benoemd. In hoofdstuk 3 staan de landschappelijke uitgangspunten. In hoofdstuk 4 is het ontwerp en de landschappelijke tegenprestatie toegelicht. In hoofdstuk 5 komt de specifieke beplanting aan bod.

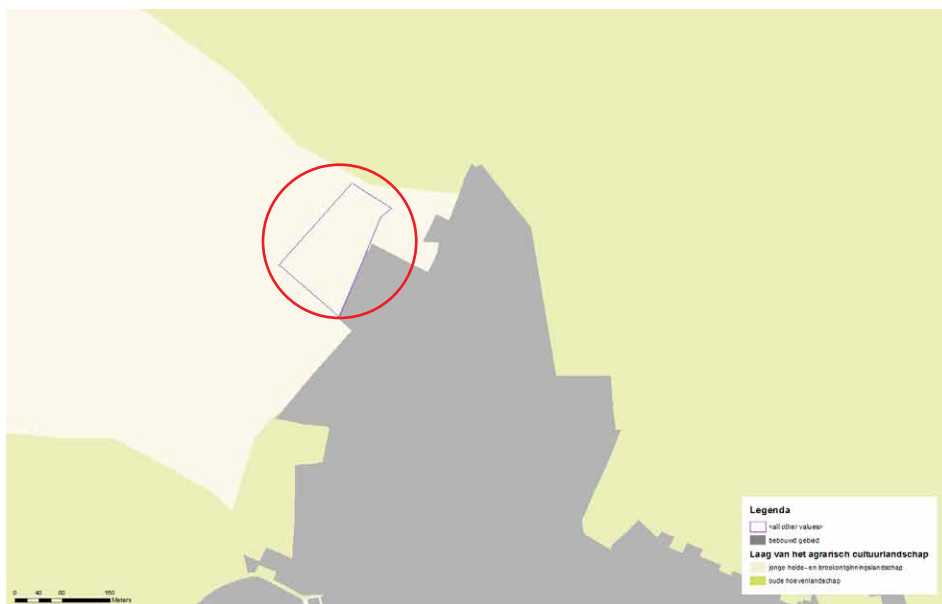

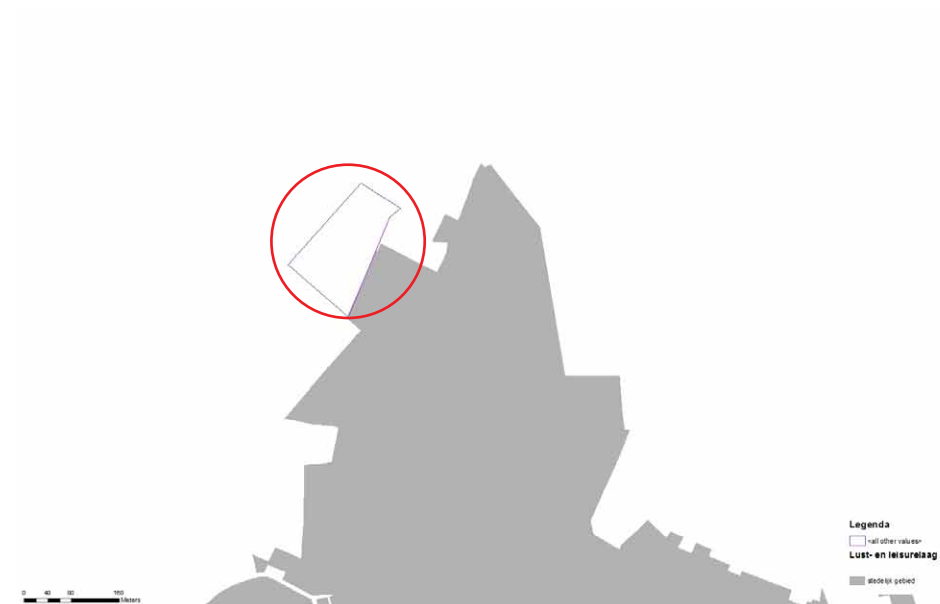
Afbeelding 8. Omgevingsvisie, ontwikkelingsperspectief: Het erf ligt in het mixlandship

Afbeelding 9. Omgevingsvisie, natuurlijke laag: Het erf ligt op een dekkandvlakte

Afbeelding 10. Omgevingsvisie, Laag van agrarisch cultuurschap: Het erf ligt in het oude hoevetlandbouw

Afbeelding 11. Omgevingsvisie, Lust- and leisurelaag: Het erf ligt in een gebied waarin rust en donkere belangrijk, maar kwetsbaar is.

In dit hoofdstuk zijn de beleidspassages die van belang zijn voor de ontwikkeling van het bedrijventerrein Het Wegdam opgenomen.

2.1 Provinciaal beleid: Omgevingsvisie Overijssel

De Omgevingsvisie Overijssel is in juli 2009 vastgesteld als structuurvisie onder de Wet ruimtelijke ordening. Een doelstelling van de Omgevingsvisie is het creëren van ruimtelijke kwaliteit. Deze wordt als volgt omschreven: “Datgene wat ruimte geschikt maakt en houdt voor wat voor mens, plant en dier belangrijk is.” De Omgevingsvisie benoemt een ontwikkelperspectief voor de projectlocatie. Daarnaast gaat zij uit van een lagenbenadering met vier lagen. Zo is er de natuurlijke laag, de laag van het agrarisch cultuurlandschap, een stedelijke laag en een ‘lust- en leisure’ laag. Deze benadering van ruimtelijke kwaliteit is een optelsom van toekomstwaarden, gebruikswaarden en belevingswaarden. De lagen worden in dit hoofdstuk kort beschreven. De conclusies worden samengevat en vertaald naar concrete uitgangspunten in dit hoofdstuk.

2.1.1 De omgevingsvisie op ondernemen in Overijssel

Vitale samenleving tot ontplooiing

De provincie Overijssel heeft als ambitie om samen met partners een vitale samenleving tot ontplooiing te laten komen in een mooi en vitaal

landschap. Met bloeiende steden en dorpen als motoren voor cultuur en werkgelegenheid, ingebed in een landschap, waarin wonen, natuur, landbouw en water elkaar versterken. Met betrekking tot economie en vestigingsklimaat heeft de provincie Overijssel de volgende algemene ambitie: ‘Een vitale en zichzelf vernieuwende regionale economie, met voldoende en aantrekkelijke vestigingsmogelijkheden voor kennisintensieve maakindustrie en MKB.’

Wanneer vitale werklocaties nader worden bekeken, geldt de volgende ambitie: ‘Vitale werklocaties dienen aan te sluiten bij de vraag van ondernemers.’

De hoofdlijn van het beleid is hierbij:

‘Regionale markt voor bedrijventerreinen primair bedienen vanuit stedelijke netwerken, buiten stedelijke netwerken onder voorwaarden ruimte aan de eigen groei van lokaal gewortelde bedrijven, bijzondere positie voor streekcentra; toepassen SER-ladder, inzet op herstructurering, bovenlokale/regionale afstemming werklocaties, specialisatie en clustering vooral van kennisintensieve maakindustrie.’

De omgevingsvisie op initiatief Het Wegdam

Het initiatief betreft de uitbreiding van lokaal gevestigde bedrijven.

Weliswaar buiten de stedelijke netwerken, maar naast bestaande (eigen) locaties gelegen. Hiermee voldoet het initiatief aan het uitgangspunt dat er ruimte wordt geboden voor lokaal gewortelde bedrijven op lokale bedrijventerreinen. Het bedrijventerrein wordt hierbij niet 'voor de leegstand' ontwikkeld, maar wordt direct benut. Voor de gevestigde bedrijven betekent dit dat zij kunnen blijven door-groeien waardoor een duurzame toekomst voor het bedrijf wordt gewaarborgd. Daarmee vormen ze toegevoegde waarde aan de sociaaleconomische structuur/voorzieningsniveau.

2.1.3 De omgevingsvisie op landschap

Ontwikkelingsperspectief

Het projectgebied ligt in het zogenaamde 'mixlandschap' (zie afbeelding 8). In het mixlandschap is er sprake van een verweving van functies. Enerzijds ligt de nadruk op landbouw, maar anderzijds zijn ook landschap, natuur, milieubescherming, cultuurhistorie, recreatie, wonen en andere bedrijvigheid belangrijke functies.

Uitgangspunten voor ontwikkelingen binnen deze zone zijn;

- De ontwikkeling dient gericht te zijn op het versterken van de vitaliteit van het stelsel aan natuurgebieden;
- De ontwikkeling dient bij te dragen aan de versterking van het landschap.

Een belangrijk aandachtspunt in deze zone is en blijft de versterking van de ruimtelijke kwaliteit. Vanuit provincie zijn met name de gebiedskenmerken in de vier lagen belangrijk om inzichtelijk te maken wat ruimtelijke kwaliteit is.

Wat ruimtelijke kwaliteit inhoudt op de locatie wordt inzichtelijk gemaakt op basis van de gebiedskenmerken in vier lagen. Deze lagen met hun eigen waarden worden hieronder inzichtelijk gemaakt.

Natuurlijke laag

De natuurlijke laag, afbeelding 9, geeft aan hoe het gebied is gevormd door abiotische en biotische processen. Hoe deze inwerken op de ondergrond van bodem en geologie. Van oudsher bestaat er in deze laag een sterke samenhang tussen het natuur- en watersysteem. Vervolgens heeft de natuurlijke laag een betekenis gekregen in het menselijke occupatieproces. Lange tijd was de ondergrond sturend voor een groot deel van de ruimtelijke ontwikkelingen. Mensen vestigden zich op de droge plekken en wegen werden aangelegd op goed doorwaadbare plekken in de rivier. Pas de laatste eeuw is deze koppeling door technische mogelijkheden en mechanisatie steeds losser geworden en is door menselijke ingrijpen de kwaliteit van de natuurlijke laag aangetast. Het beter afstemmen van ruimtelijke ontwikkelingen op de natuurlijke laag, kan er voor zorgen dat natuurlijke kwaliteiten weer medebepalend worden, temeer omdat ook het beleid van de Kaderrichtlijn Water deze gedachte volgt.

De projectlocatie ligt op een dekzandvlakte. Verschil van hoog en laag, droog en nat dient sturend te zijn voor de ontwikkeling en kan beleefbaarder worden gemaakt.

Uitgangspunten:

- Behoud en bescherming van het reliëf;
- Zichtbaar en beleefbaar maken van hoogteverschillen en het watersysteem;
- Uitgangspunt is dat er rekening wordt gehouden met de strekkingsrichting van het landschap.

Laag van agrarisch cultuurlandschap

In de laag van het agrarisch cultuurlandschap, afbeelding 10, gaat het erom dat de mens inspeelt op de natuurlijke omstandigheden. Er zijn grote verschillen in leeftijd van de verschillende landschappen. Afhankelijk van voorbeeld techniek en de beschikbaarheid van meststoffen is er door de jaren heen een geschakeld patroon van akkers, weiden, hooiland en bebouwing gegroeid. Structuur, maat-

voering en landschapselementen werden keer op keer aan de veranderende omstandigheden aangepast.

De projectlocatie ligt in het jonge heide- en broekontginningslandschap, aan de rand van het oude hoevenlandschap. Dit landschap werd vanuit oude erven langzaamaan ontgonnen. Het ontginnen bestond uit het verrijken van de grond en het aanbrengen van organische stof (structuurverbetering).

Uitgangspunt:

- Als ontwikkelingen plaats vinden in de agrarische ontginningslandschappen, dan dragen deze bij aan behoud en versterking van de dragende lineaire structuren van lanen, bosstroken en waterlopen.

Stedelijke laag

Bij de transformatie van het landelijk gebied vervalt vaak de vanzelfsprekende samenhang tussen erf en landschap. De ambitie is de samenhang te behouden.

Uitgangspunten:

- Bijdragen aan behoud en ontwikkeling van de ruimtelijke kwaliteit;
- Koppelen bebouwing aan landschap.

Lust- en leisurelaag

In deze laag kan ruimtelijke kwaliteit worden toegevoegd door het toevoegen van recreatie en beleving. Deze laag stelt aan het project geen randvoorwaarden. De locatie ligt wel in het donkertegebied waar de nadruk ligt op het onderscheid tussen lichte en donkere stukken, drukke en stille gebieden.

Uitgangspunt:

- Kijk naar recreatieve aanknopingspunten;
- Ga bewust om met verlichting op het erf.

2.2 Omgevingsverordening Overijssel

De provincie beschikt over een palet aan instrumenten waarmee zij haar ambities uit de Omgevingsvisie realiseert. Het gaat er daarbij om steeds de meest optimale mix van instrumenten toe te passen zodat effectief en efficiënt resultaat wordt geboekt voor alle ambities en doelstellingen van de Omgevingsvisie.

In de verordening zijn de volgende regels opgenomen met betrekking tot nieuwe bedrijventerreinen:

- Bestemmingsplannen en projectbesluiten voorzien uitsluitend in de totstandkoming van nieuwe bedrijventerreinen indien de nieuwe bedrijventerreinen naar aard, omvang en locatie in overeenstemming zijn met de gemeentelijke bedrijventerreinvisie waarover overeenstemming is bereikt met de buurgemeenten en met Gedeputeerde Staten van Overijssel.
- In afwijking van het bepaalde in lid 1 geldt de eis van overeenstemming met buurgemeenten niet voor buurgemeenten buiten de provincie Overijssel. In dat geval is het voldoende dat aangetoond is dat afstemmingsoverleg heeft plaatsgevonden.
- Het bepaalde in lid 1 is niet van toepassing op die bestemmingsplannen waarvoor geldt dat de provinciale diensten in het kader van het vooroverleg als bedoeld in artikel 3.1.1 Bro/10 BRO een positief advies hebben uitgebracht over het voorontwerp.

2.3 Kwaliteitsimpuls Groene Omgeving (KGO)

Het KGO-beleid is ontstaan om ontwikkelingen in het landelijk gebied mogelijk te maken in ruil voor een impuls van de ruimtelijke kwaliteit ter plaatse. De 'Kwaliteitsimpuls Groene Omgeving' is ontwikkeld als een eenduidige bundeling van diverse regelingen waaronder het Rood voor Rood-beleid. Voor de toepassing van KGO is een werkwijze ontwikkeld om de principes van ontwikkelingsplanologie toepasbaar te maken voor sociaaleconomische ontwikkelingen in de groene omgeving. De basis van de KGO is in lijn met de ontwikkelperspectieven en de 'Catalogus Gebiedskenmerken' en richt zich op zuinig en zorgvuldig ruimtegebruik.

Een belangrijke voorwaarde is dat in ruil voor de ontwikkelingsruimte een passende kwaliteitsimpuls wordt gedaan. Voor elke ontwikkeling geldt een basisinspanning. Dat wil zeggen dat elke ontwikkeling goed landschappelijk ingepast dient te worden door de juiste situering van gebouwen en erfbeplanting. De aanvullende prestaties die moeten worden gedaan voor de ruimtelijke kwaliteit zijn afhankelijk van een drietal variabelen:

- Is de ontwikkeling gebiedseigen of gebiedsvreemd?;
- Wat is de schaal van de ontwikkeling en de impact op de omgeving?;
- Dient het initiatief alleen het eigen belang of zijn er ook maatschappelijke belangen?.

Randvoorwaarden vanuit KGO:

- De ontwikkeling richt zich op zuinig en zorgvuldig ruimtegebruik;
- Bewaak evenwicht tussen ontwikkelruimte en landschappelijke en maatschappelijke tegenprestatie.

2.4 Gemeentelijk beleid

Het gemeentelijke beleid vindt zijn weerslag in verschillende beleidsstukken. Deze beleidsstukken zijn te verdelen enerzijds het bestemmingsplan en anderzijds in gemeentelijke structuurvisies. In een bestemmingsplan zijn regels opgenomen m.b.t. de bouw en gebruiksmogelijkheden van een gebied. Een structuurvisie is zoals de naam al aangeeft een 'visie'. Een visie geeft sturing en bied kaders voor een ontwikkeling, terwijl een bestemmingsplan doorvertaling is met concrete regelgeving.

2.4.1 Structuurvisie Hof van Twente

De structuurvisie Hof van Twente geeft een globaal streefbeeld weer voor de gemeente Hof van Twente in 2030. Daarmee is de visie van hoog en abstract niveau. De visie is opgebouwd aan de hand van verschillende streefbeelden. De voorgenomen ontwikkeling wordt getoetst aan de relevante streefbeelden.

In paragraaf 2.6 geeft de gemeente aan dat niet agrarische bedrijven in het buitengebied, beperkt kunnen groeien. Deze groeiruimte kan wel geboden worden op bedrijventerreinen binnen de gemeente.

Paragraaf 2.8 geeft landschappelijke kaders m.b.t. een ontwikkeling in het landelijk gebied, lees stadsrand. Het gebied grenst aan het buitengebied van de gemeente Hengevelde. Het agrarische cultuurlandschap op deze locatie is in de Atlas van Overijssel aangeduid als broekontginningslandschap. Hieraan stelt de structuurvisie de volgende voorwaarden: ***behoud van de openheid en grootschaligheid waarbij bospercelen en wegbeplanting de ruimte begrenzen.***

2.4.2 Structuurvisie Hengevelde

De structuurvisie van Hengevelde is voortgekomen uit de vraag naar nieuwe bedrijfskavels door ondernemers uit Hengevelde, voornamelijk op industriegebied Het Wegdam was deze vraag aanwezig. Dit ruimtegebrek is de aanjager geweest voor de structuurvisie. Omdat de visie is voorgekomen uit een tekort aan bedrijfskavels op Het Wegdam, bied deze visie relevante kaders voor de voorgenomen ontwikkeling.

Hoofdstuk 6 gaat in op de locatiekeuze voor de uitbreiding van bedrijventerreinen. De keuze is gevallen op Het Wegdam (de locatie van de voorgenomen ontwikkeling). Het probleem voor de uitbreiding is voornamelijk het landschappelijke aspect.

Om de schaal waarop de bedrijvigheid zich manifesteert acceptabel te houden en om de landschappelijke inpassing op een vanzelfsprekende wijze gestalte te geven, geldt als uitgangspunt dat de bedrijvigheid gecombineerd zal worden met landschapsbouw. De bestaande bouselementen in en rond het bedrijvengebied manifesteren zich als verdichte 'scherven' in het landschap. Voortbordurend op deze structuur zouden meerdere scherfvormige boscomplexen in het nieuwe bedrijvengebied kunnen worden geïntroduceerd. Naast ruimte voor landschapsontwikkeling moet ook ruimte worden gereserveerd worden voor waterretentie.

Naast de uitbreiding verdienen ook de bestaande bedrijventerreinen een goede landschappelijke inpassing (Het Wegdam). Hierbij is het gewenst om extra opgaand groen toe te voegen aan de randen van de bedrijventerreinen.

In 5.2 is geconcludeerd dat het bedrijventerrein voorshands met circa 5 ha uitgeefbare oppervlakte uitgebreid zou moeten worden. Bij de planologische uitwerking zal de definitieve begrenzing worden bepaald.

2.4.3 Groenstructuurplan Hof van Twente

Een Groenstructuurplan geeft een lange termijn visie voor inrichting en beheer van het groen in de openbare ruimte. Groene elementen in de openbare ruimte hebben veelal een onderlinge samenhang en vormen zo een groenstructuur. Deze structuur hangt nauw samen met de stedenbouwkundige en ruimtelijke opbouw van een stad of dorp. Vaak is de aanwezigheid van groen gekoppeld aan rode functies (gebouwen) doordat het deze aankleedt of accent geeft. De relatie tussen groen en rood is dan ook een belangrijk aspect binnen een Groenstructuurplan.

Binnen de groenstructuur speelt de bomenstructuur een overheersende rol. Bomen zijn door hun ruimtelijke werking de meest beeldbepalende groenelementen en daarom sterk sfeerbepalend. Daarnaast zijn elementen als vakbeplantingen, gazons en waterelementen van betekenis binnen de groenstructuur. Een belangrijke opgave van het Groenstructuurplan is alle groene en blauwe onderdelen te integreren tot een samenhangend geheel.

De volgende hoofdstukken bieden ontwerpkaders voor Het Wegdam.

Dorpsranden

Voor de randen van de kern geldt dat de relatie tussen dorp en landelijk gebied kan worden versterkt. Dit betekent voor de bestaande wijken het vrijmaken van zichtlijnen naar het buitengebied. Nieuwe woonwijken dienen meer te worden ingepast in de omgeving door onder andere meer zichtlijnen te creëren naar het buitengebied.

Bij het uitbreiden van Hengevelde dient ook aandacht te worden besteed ***aan recreatieve aspecten***. Mensen willen graag een ommetje kunnen maken en daar ontbreken nu nog de mogelijkheden voor. ***Aan de westkant van de kern, waar uitbreidingsplannen liggen, kan zo'n wandelroute gerealiseerd worden.***

De verschillende kenmerken van het gebied rond de kern Hengevelde zijn door de jaren

heen hun variatie kwijtgeraakt. Daarom is het wenselijk de verschillende landschapstypen

meer herkenbaar te maken. Dit geldt voor de volgende gebieden:

- Herstellen kleinschaligheid van het kampenlandschap rond de Bentelosestraat en rond de Diepenheimsestraat aan de westkant, beplanting langs de Kerkstraat realiseren.
- Openheid van de heideontginning behouden.
- Zicht langs de entree rond de Goorsestraat en aan de zuidkant vanaf de Needestraat, Wethouder Goselinkstraat en Slotweg open houden.

Omdat Hengevelde van oorsprong een agrarisch dorp is, dient dit karakter ook duidelijk zichtbaar te zijn en verbeterd te worden. ***Hiervoor bieden de overgangen van de kern naar het landelijk gebied nog mogelijkheden.*** De verspreide bebouwing langs de wegen en de kleine open ruimten creëren een landschappelijke sfeer die nog versterkt kan worden door losse beplanting aan te brengen, bijvoorbeeld boomgroepen of solitairen langs de wegen. De kleine ruimten tussen de erven dienen zoveel mogelijk open te blijven om het doorzicht op het landschap te waarborgen.

Hoofdgroenstructuur

In Hengevelde kunnen de hoofdwegen nog duidelijker geaccentueerd worden door middel van groen. Dit geldt voornamelijk voor de Goorsestraat waaraan de kern is ontstaan. Het realiseren van een historische sfeer vormt daarbij het uitgangspunt. Dit betekent dat het groen hier een strak uiterlijk moet krijgen ten opzichte van de rest van de as.

Bedrijventerrein

Een aandachtspunt voor de toekomst is het inpassen van bedrijventerreinen in Hengevelde. De kleine kern heeft opvallend veel bedrijven aan de noordzijde. **Het is gewenst deze groen aan te kleden, mede omdat deze de hoofdentree van Hengevelde bepalen en een overgang naar het landelijk gebied vormen.** Ook bij uitbreiding van de terreinen is dit een aandachtspunt. De bedrijventerreinen zelf bevatten zeer weinig openbaar groen en hebben daardoor geen duidelijke groene identiteit. Een aankleding langs de randen heeft de eerste prioriteit. Vervolgens kan ook aandacht aan groen op het terrein zelf worden besteed.

2.4.4 Bedrijventerreinenvisie 2011-2021 gemeente Hof van Twente

De bedrijventerreinenvisie beschrijft de visie van de gemeente Hof van Twente op bedrijventerreinen gelegen binnen de gemeente. Uit de prognose (Stec Groep, 2010) blijkt dat bedrijven in Hengevelde al enige tijd wachten op een uitbreidingslocatie en er sprake is van een inhaalvraag. Het betreft lokaal gewortelde bedrijvigheid met zowel hun personeel als klanten in de betreffende kern of in de directe omgeving. Er is dus concrete vraag naar bedrijven terreinen en gezien het aanbod, daardoor ook een tekort aan bedrijventerreinen. De visie op de kern Hengevelde is dan er op termijn wordt ingezet op uitbreiding van de bedrijventer-

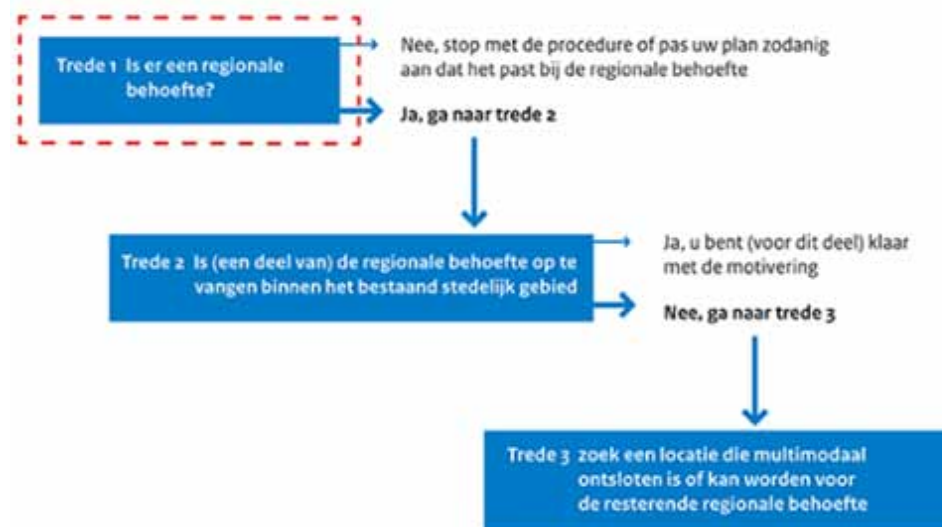
rein in dit dorp. Daarbij wordt gekozen voor een gefaseerde ontwikkeling, waarbij bedrijven tot milieucategorie 3a hier kunnen worden gehuisvest.

In de uitwerking van de visie is de gemeente voornemens zorg te dragen voor uitbreiding van

De gemeente streeft naar een landschappelijke inpassing van de bedrijventerreinen. Voor Het Wegdam wordt verwezen naar de landschappelijke uitgangspunten uit de structuurvisie van Hengevelde.

2.4.5 Bestemmingsplan 'Bedrijventerrein 't Wegdam en omgeving'

Het plangebied is gelegen in de gemeente Hof van Twente welke haar gemeentelijk beleid heeft vastgelegd in het bestemmingsplan 'bedrijventerrein 't Wegdam e.o.' vastgesteld op 9 augustus 2012.

Afbeelding 12. Ladder voor duurzame verstedelijking

De regels uit het bestemmingsplan geven geen concrete kaders m.b.t. de ontwikkeling van dorpsranden.

2.4.6 Bestemmingsplan 'Buitengebied Hof van Twente'

Voor de volledigheid van dit beleidshoofdstuk is de ontwikkeling ook getoetst aan het beleid van het aangrenzende buitengebied. Dit beleid is opgenomen in het bestemmingsplan '*Buitengebied Hof van Twente*' vastgesteld op 9 december 2015.

'Binnen de contouren van het broekontginningslandschap is behoud van de openheid en grootschaligheid, waarbij bospercelen en wegbeplanting de ruimte begrenzen, van belang.' (uit: 5.1.2 Uitgangspunten landschappelijk beleid).

2.4.7 Ladder voor duurzame verstedelijking

De ladder is als motiveringseis opgenomen in het Besluit ruimtelijke ordening. De ladder is ingericht voor een zorgvuldige afweging en transparante besluitvorming bij alle ruimtelijke en infrastructurele besluiten. Doelstelling hierbij is dat de ruimte in stedelijke gebieden optimaal benut wordt.

De ladder kent drie treden welke doorlopen dienen te worden. Per trede is een toelichting vereist. De ladder wordt later in het proces doorlopen en onderbouwd. Uitgaande van de locatiekeuze voor de uitbreiding van bedrijventerrein (Het Wegdam), doen zich bij het doorlopen van de ladder geen hinderlijke situaties voor.

De concrete toepassing van de SER-ladder kan als volgt worden ingevuld:

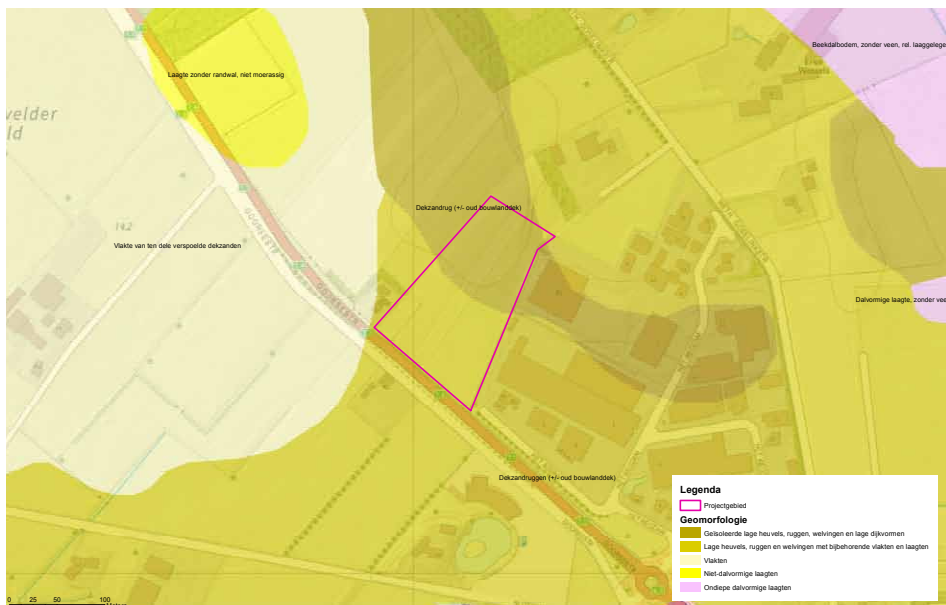
- Als een bedrijf zich meldt voor een nieuw terrein wordt eerst – via een ruimtescan – gekeken of het bedrijf inderdaad niet kan uitbreiden.
- Kan het bedrijf niet uitbreiden op de huidige plek, dan wordt op bestaande bedrijventerreinen en in de bestaande bedrijfsruimtemarkt ruimte gezocht. De markt wordt transparant gemaakt en de gemeente doet aan matchmaking.

- Lukt het niet het bedrijf in de bestaande voorraad te laten slagen, dan wordt in beginsel ruimte aangeboden op het nieuwe bedrijventerrein. De bereidheid van een bedrijf om mee te willen werken aan de herinvulling van zijn oude plek binnen het gemeentelijk beleid, heeft daarbij een positieve invloed op de beoordeling van de aanvraag voor een nieuwbouwlocatie.

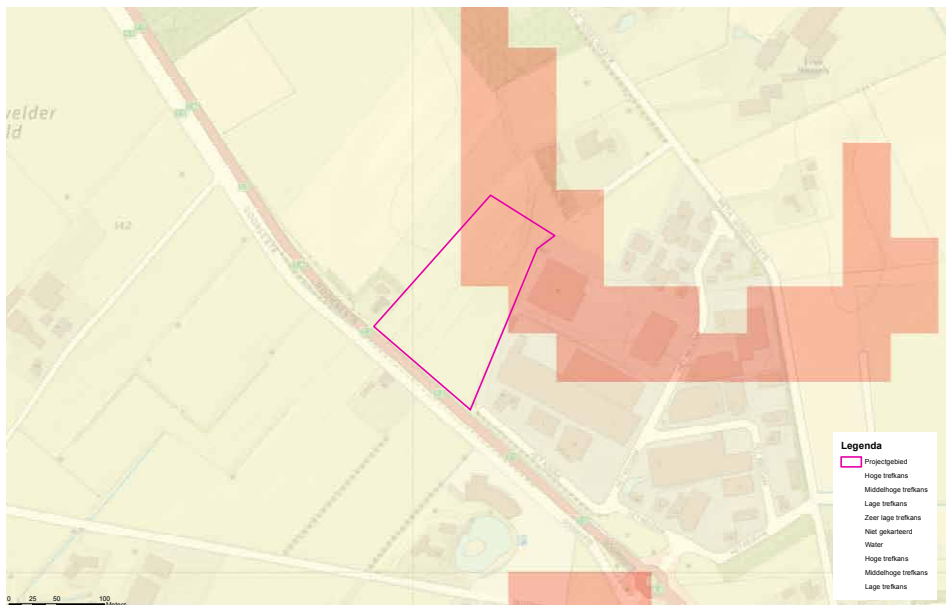
2.4.8 Landschapsontwikkelingsplan

Het Landschapsontwikkelingsplan (LOP) Haaksbergen en Hof van Twente (2005) heeft het landschap rondom Het Wegdam aangemerkt als Kampenland-schap (Werklandschap 20^e eeuw) op het dekzandgebied.

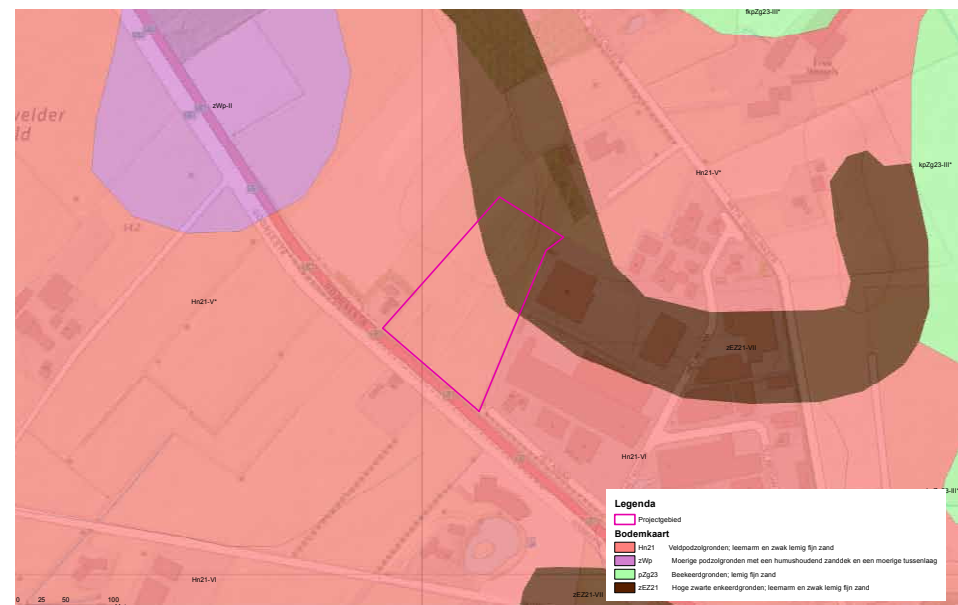
Hier is het behoud van landschapselementen van belang. Ook is het versterken van de landschappelijke beplanting van de Goorsestraat een aanbeveling.

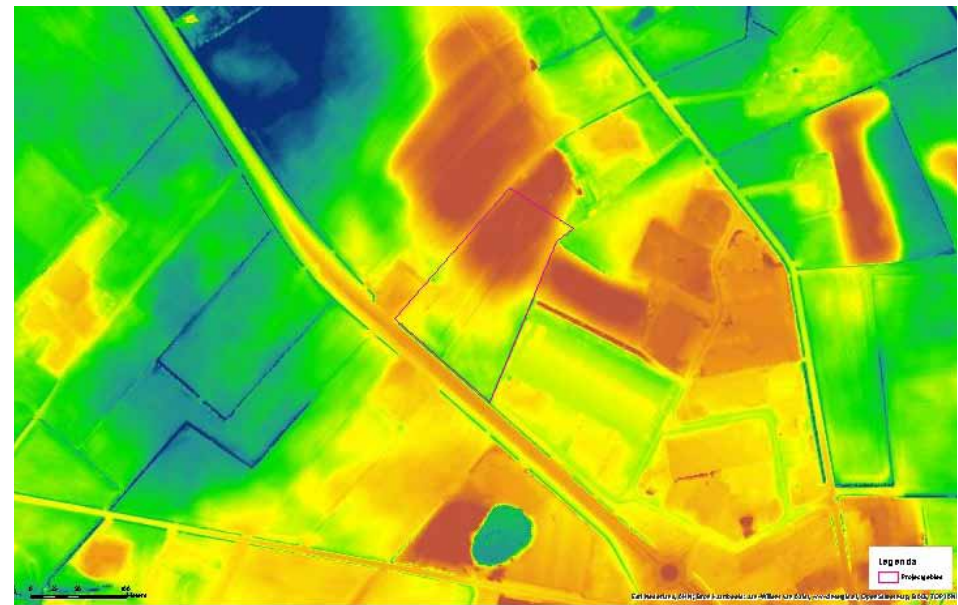
Afbeelding 13. Geomorfologische kaart: Lage heuvels, ruggen en welvingen met in het noorden een dekzandrug (inclusief een oud landbouwdek).

Afbeelding 15. Archeologische kaart: in het zuidelijk deel is de archeologische verwachting laag. In het noordelijk deel is de archeologische verwachting matig.

Afbeelding 14. Bodemkaart: Het zuidelijk deel van het projectgebied ligt op een veldpodzolgrond (aangeduid met Hn21). Het noordelijk deel ligt op een hoge zwarte enkeerdgrond (zEZ21).

Afbeelding 16. Hoogtekaart: het noordelijk deel van het projectgebied ligt hoger dan het zuidelijk deel.

3.1 Geomorfologie en bodem

De bodem is gevormd door abiotische factoren zoals wind, water en ijs. Afhankelijk van het agrarisch gebruik door de mens is de bodem veranderd. De geomorfologische kaart geeft inzicht in hoe landschappen, bodemtypen en plantomstandigheden op bepaalde plekken ontstaan zijn (het ontstaansproces). De bodemkaart doet uitspraken over de chemische samenstelling van de bodem (het resultaat).

Geomorfologische hoogteverschillen respecteren

De geomorfologische kaart geeft aan dat wind, water en ijs de bodem in het projectgebied heeft opgestuwd tot dekzandruggen en laagten. Het projectgebied ligt op een dekzandrug met lage heuvels, ruggen en welvingen met in het noorden een dekzandrug (inclusief een oud landbouwdek).

Het zuidelijk deel van het projectgebied ligt op een veldpodzolgrond (aangeduid met Hn21,VII, roze op afbeelding 14). Het noordelijk deel ligt op een hoge zwarte enkeerdgrond (zEZ21, VII, oude akker, bruin op afbeelding 14). Deze diversiteit in bodem en abiotische omstandigheden, waren in de historische situatie sterker beleefbaar. Door beplantingskeuze en het versterken van beide landschappen, wordt deze diversiteit weer beleefbaar op het erf.

Bodem bepaalt plantkeuze

Het bodemtype geeft inzicht in de chemische omstandigheden van de grond in het projectgebied. Deze is sturend voor de keuze van het plantmateriaal wat aanbevolen wordt in dit plan. Beplanting die namelijk van nature op deze bodemtypen groeit, heeft namelijk veel minder last van ziektes en plagen. Ze

zijn sterker omdat de bodemomstandigheden optimaal zijn voor de soorten. Ook binden inheemse plantensoorten meer insecten, schimmels en mossen aan zich. Door een habitat te verschaffen, eten te bieden of een schuilplaats te geven.

Beplanting op de hoge zandgrond zEZ21, VII

De bodem op het noordelijk deel van het projectgebied bestaat uit leemarme zandgrond tot zwak lemig zandgrond. Op deze grond groeit van oorsprong een droog wintereiken-beukenbos (PNV 8). Hier groeien de volgende boomvormers: Beuk, appel, boswilg, lijsterbes, peer, ruwe berk, wintereik, winterlinde en zomereik.

Heesters zoals hultst, vuilboom, hazelaar, meidoorn, vlier, taxus, kamperfoelie, framboos, hondsroos en haagbeuk groeien hier goed op.

Beplanting op de veldpodzolgrond Hn21,VII

De bodem op het zuidelijk deel van het erf bestaat uit een veldpodzolgrond. Op deze grond groeit van oorsprong een droog berken-zomereikenbos (PNV 6). Hier groeien de volgende boomvormers: zomereiken, grove den, lijsterbes, ruwe berk, vuilboom.

Heesters zoals krent, vogelkers en jeneverbes groeien hier goed op.

Uitgangspunten bodem:

- Hoogteverschillen respecteren;
- Lage gronden inzetten voor mogelijke waterbergingsopgaven;
- Gebruik inheems plantmateriaal.

Bijdrage aan biodiversiteit van uitheemse beplanting vs inheemse beplanting

Amerikaanse eik (uitheems plantmateriaal)

VS

Zomereik (inheems plantmateriaal)

Afbeelding 17. Invloed van het gebruik van inheems plantmateriaal

3.2 Ecologie en beplanting

Op het bedrijventerrein en er direct omheen zijn weinig landschapselementen aanwezig. De randbeplanting aan de westkant (waarvan een deel bestaat uit uitheems plantmateriaal) en de wadi op de grond van de ondernemers zijn de twee enige elementen. De laanbeplanting van eiken aan de Goorsestraat is op veel plekken dood. Ecologisch gezien, kan de rand van de uitbreiding een veel grotere rol van betekenis spelen.

Biodiversiteit vergroten is eenvoudig

Alle nieuwe landschapselementen ontwikkeling kunnen worden ingezet om biodiversiteit te vergroten. Het kost geen extra inspanning inheems plantmateriaal te gebruiken en het levert veel meer op. Alleen al door inheems plantmateriaal te gebruiken vergroot je de biodiversiteit. Dit komt door het aantal insecten wat er op en omheen inheemse planten kunnen leven.

Kleine dieren vormen voedsel voor grote dieren

Op de eik, wilg en berk komen in Nederland veel meer insecten voor dan op de exoten zoals acacia, conifeer en plataan. Een Zomereik herbergt bijna 500 insecten-, schimmel- en mossoorten. Een uitheemse eik niet meer dan 12. Insecten vormen op hun beurt weer de voedselbron voor vogels en kleine zoogdieren.

Afbeelding 18. De historische kaart uit 1905 geeft al een heel ontwikkeld landschap aan: essen, houtwallen en wegen doorkruisen het plangebied. In het roze is aangegeven wat nog onontgonnen grond was. Aan de rand van het projectgebied lag aan de westkant een houtwal tussen de Goor-sestraat en de wethouder Goselinkstraat.

Afbeelding 19. In 1950 zijn de onontgonnen gronden ontgonnen. Structuurverbetering en verrijking van de bodem maakten de grond bruikbaar voor agrarisch gebruik. Parallel aan de houtwal aan de westzijde van het projectgebied is een weg aangelegd.

Afbeelding 20. Huidig landschap: landschapselementen zijn verdwenen.

3.3 Historische ontwikkeling

In 1905 was het landschap rondom de projectlocatie zeer kleinschalig. Het landschap was kleinschalig door de aanwezigheid van landschapselementen zoals: essen, houtwallen en wegen doorkruisen het plangebied. In het roze is aangegeven wat nog onontgonnen grond was. Aan de rand van het projectgebied lag aan de westkant een houtwal tussen de Goorsestraat en de wethouder Goselinkstraat.

In 1950 (Zie afbeelding 19) zijn de onontgonnen gronden ontgonnen. Structuurverbetering en verrijking van de bodem maakten de grond bruikbaar voor agrarisch gebruik. Parallel aan de houtwal aan de westzijde van het projectgebied is een weg aangelegd.

3.4 Huidig landschap

In het huidige landschap is het ooit zo kleinschalige landschap verdwenen. Het erfgroen op het erf aan de Goorsestraat en de Wethouder Goselinkstraat is het enige beeldbepalende groen.

Uitgangspunt historie en huidig landschap:

- Herstel kleinschaligheid landschap, wenselijk met het historische landschapselement houtwal.

Afbeelding 21. Inrichtingsschets Het Wegdam

Legenda

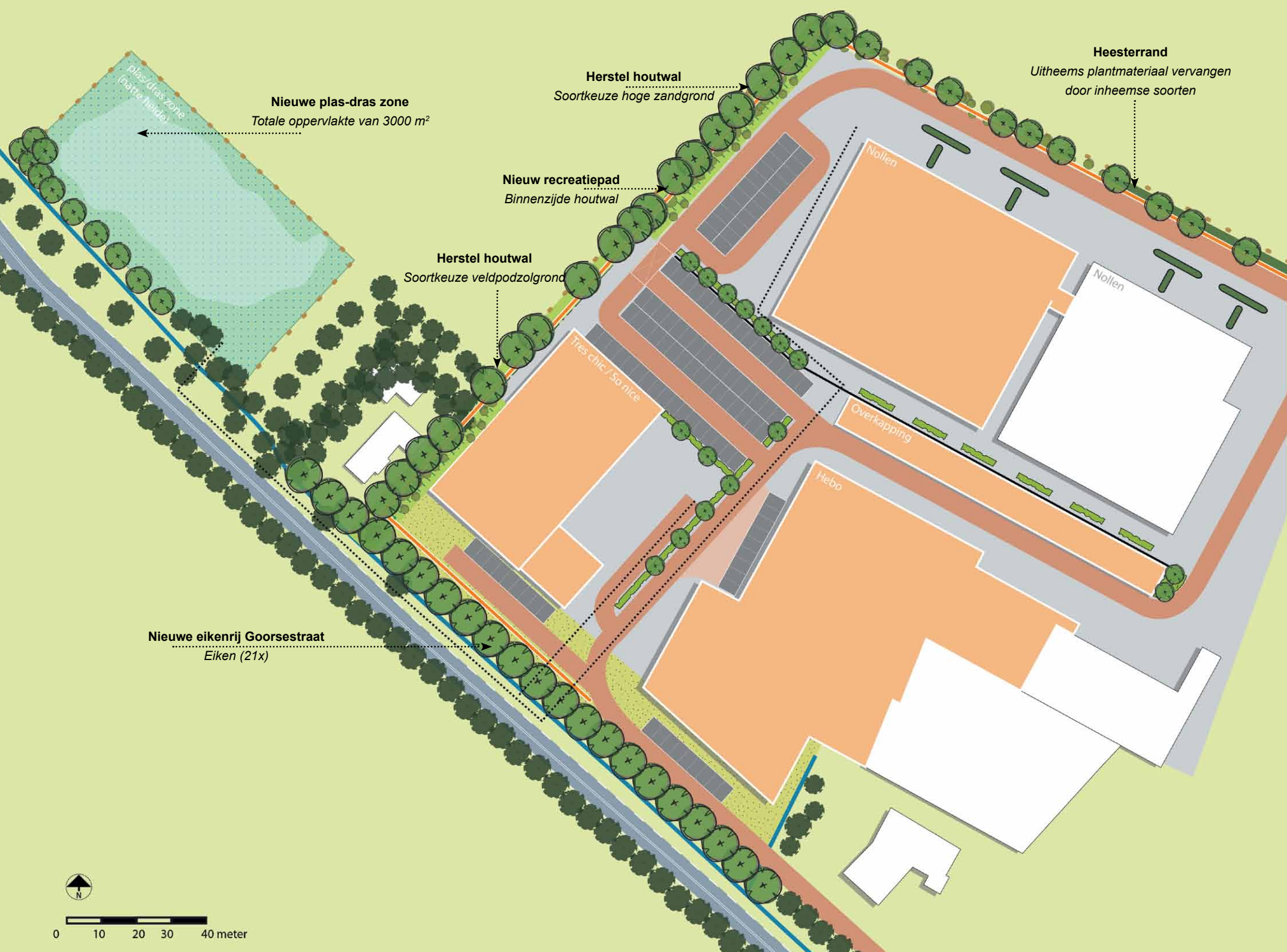
- Boom (Bestaand)
- Boom (Inheemse loofboom, nieuw)
- Heester (Inheems, nieuw)
- Sierheesters (bestaand)
- Keerwand met klimop
- Weide
- Bloemrijk grasland (lupine, haver, spurrie, zomertarwe, boekweit, winterrogge, rode klaver en/of erwten)
- Plas-dras zone (natte heide)
- Talud
- Bestrating (klinkers)
- Recreatiepad
- Bebouwing (bestaand)
- Bebouwing (nieuw)
- Hemelwaterafvoer (HWA)
- Watergang (bestaand)
- Representatieve groene voorzijde (bloemrijk)
- Parkeerplekken
- Afrastering houten paaltjes

4.1 Basisprincipes ontwerp

Op basis van de ontwikkelingsopgave van de ondernemers, de randvoorwaarden en de uitgangspunten, zoals beschreven in de voorgaande hoofdstukken, zijn enkele basisprincipes voor het ontwerp vastgelegd.

Basisprincipes beleid:

- Vormgeven van een kwalitatief hoogwaardige dorpsrand, door de ontwikkeling te laten bijdragen aan versterking van het landschap.
- Waterberging realiseren.
- Ontwikkelingen in het agrarische ontginningenlandschap dragen bij aan het behoud en versterken van de dragende lineaire structuren van lanen, bosstroken en waterlopen (Omgevingsvisie Overijssel).
- Rekening houden met de strekkingsrichting van het landschap (Omgevingsvisie Overijssel).
- Behoud van de openheid en grootschaligheid, waarbij bospercelen en wegbeplanting de ruimte begrenzen (Structuurvisie Hof van Twente).
- Realiseren recreatieve route Hengevelde west (uit Groenstructuurplan).
- Cultuurhistorische structuren herstellen of benadrukken (uit Omgevingsvisie en Groenstructuurplan).
- Het groen aankleden van de rand van het bedrijventerrein heeft prioriteit groen, omdat deze de hoofdentree van Hengevelde bepalen en een overgang naar het landelijk gebied vormen (uit Groenstructuurplan).

Heesterrand

Uitheems plantmateriaal vervangen
door inheemse soorten

Herstel houtwal

Soortkeuze hoge zandgrond

Nieuw recreatiepad

Binnenzijde houtwal

Herstel houtwal

Soortkeuze veldpodzolgrond

Nieuwe plas-dras zone

Totale oppervlakte van 3000 m²

plas/dras zone
(natte heide)

Nieuwe eikenrij Goorsestraat

Eiken (21x)

0 10 20 30 40 meter

Basisprincipes gebruikers:

- Groeninvestering en waterberging aan de rand van de uitbreiding realiseren.
- Verzachten harde contouren gebouwen, maar niet onzichtbaar maken.
- Grenzen tussen de drie ondernemers inplanten, zodat het bedrijventerrein een groenere identiteit krijgt (in de huidige situatie is er sprake van een 'stenig' beeld door een tekort aan beplanting).

Daarnaast wordt extra kwaliteitsimpuls gedaan op Landgoed 'T Lintel. Twee bankjes worden langs de beek aangelegd. Zodat de landschapsbeleving van de recreanten verhoogd wordt op een plek die de moeite waard is.

4.2 Inrichtingsplan

Het beleid Kwaliteitsimpuls Groene Omgeving (KGO) maakt bij het bieden van ontwikkelingsruimte onderscheidt tussen een basisinspanning (een goede landschappelijke inpassing) en een aanvullende kwaliteitsprestatie (kwaliteitsimpuls).

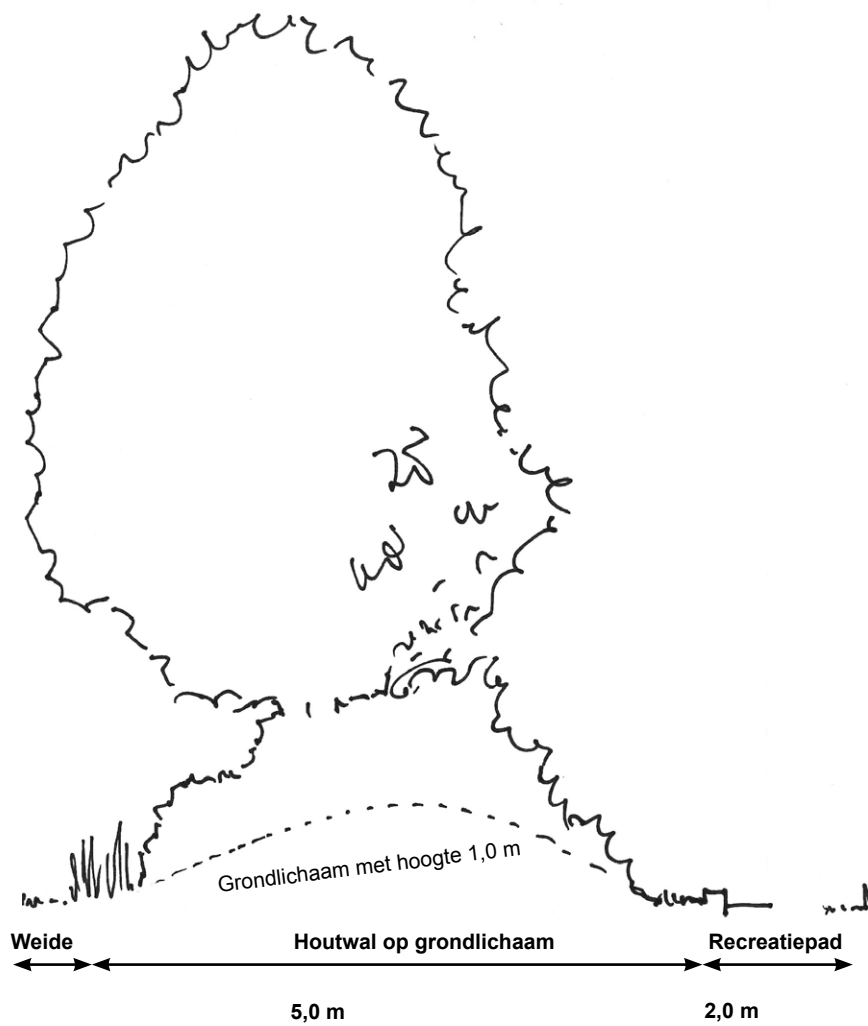
In dit inrichtingsplan is dit als volgt uitgewerkt:

1. Basisinspanning

- Realiseren van een houtwal langs de westelijke nieuwe rand van het bedrijventerrein.
- Realiseren van een heesterrand langs de noordelijke nieuwe rand van het bedrijventerrein.
- Realisatie van een plas-dras zone (waterretentie) aan de westzijde van het bedrijventerrein.

2. Aanvullende kwaliteitsprestatie

- Versterken bomenstructuur langs de Goorsestraat (dorpsoverstijgende groenstructuur).
- Verankering van de plas-dras zone (waterretentie) aan de bestaande groenstructuur langs de Goorsestraat door het toevoegen van bomen.
- Versterken groene identiteit van het bedrijventerrein.
- Realisatie van een recreatief pad rondom het bedrijventerrein.
- Toevoegen van bankjes langs de beek op landgoed 'T Lintel.

Afbeelding 22. Doorsnede houtwal (west-oost)

Afbeelding 23. Huidige situatie dorpsrand

Afbeelding 24. Sfeerbeeld toekomstige situatie dorpsrand (bij waterberging)

4.2.1 Basisinspanning

Realisatie nieuwe houtwal

Vanaf de westhoek naar de noordhoek van de projectlocatie wordt een houtwal gerealiseerd. Met de inplant van de houtwal wordt de historische situatie hersteld. Aan het einde van de negentiende eeuw was de houtwal op deze plek het voornaamste groenelement tussen de Goorsestraat en de Wethouder Goselinkstraat. De houtwal wordt kort onderbroken door een lage haag ter hoogte van de parkeerplaatsen, waardoor er vanaf het bedrijventerrein zicht is op het omliggende landschap. Daarnaast blijft het bedrijventerrein beleefbaar vanuit de omgeving en het recreatieve pad, zonder beeldbepalend te zijn.

Soortkeuze beplanting

De houtwal staat op een grondlichaam van 1 meter hoog en heeft een breedte van 5 meter breed (zie profiel op pagina 28). De houtwal kent drie zones: een kruidenzone, een heesterzone en een boomzone en bestaat uit inheems plantmateriaal. De soortkeuze wordt afgestemd op het landschapstype. Voor de hoge zandgrond bestaat deze uit beuken met ondergroei van hulst, vuilboom, meidoorn, haagbeuk, kamperfoelie, framboos en hondsroos. Voor de veldpodzolgrond bestaat deze uit beuken met een ondergroei van lijsterbes, vuilboom, krent en jeneverbes.

Realisatie heesterrand

Aan de noordkant wordt een bestaande heesterrand verlengd, zodat er sprake is van een geleidelijke overgang richting het landschap. Het zicht vanaf de Wethouder Goselinkstraat op de bedrijfshallen wordt enigszins ontnomen, zodat de bebouwing minder beeldbepalend is. Daarnaast wordt ook de bestaande heesterrand aangepakt. Uitheemse soorten worden hierin vervangen door inheemse soorten.

Soortkeuze beplanting

De heesterrand bestaat uit inheemse heesters, zoals: hulst, Gelderse roos, taxus, hondsroos en meidoorn. In het bestaande gedeelte worden uitheemse heestersoorten vervangen voor inheemse soorten.

Realisatie plas-dras zone (waterretentie)

Het hemelwater van het bedrijventerrein wordt door middel van een hemelwaterafvoer (HWA) richting een plas-dras zone gestuurd. De plas-dras zone bestaat uit een afgegraven stuk grond waarin bij (piek)buien het water tijdelijk opgeslagen kan worden, alvorens in de grond te infiltreren. De randen van de plas-dras zone bestaan uit flauwe taluds die zijn begroeid met vochtminnende plantensoorten, oftewel natuurvriendelijke oevers. Plas/dras gebiedjes kwamen veel voor in de voormalige heidegebieden (voordat deze ontgonnen werden). De natuurlijke inrichting van de waterberging (retentie) zorgt ervoor dat de waterberging een natuurlijk onderdeel van het landschap vormt en geen strak rechtlijnig uiterlijk heeft.

Onderzoek nodig naar waterdoorlatendheid

Gelet op de bodemeigenschappen (matige doorlatendheid en grondwaterstanden) van het plangebied dient onderzocht te worden hoe de ondergrond van de plas-dras zone het beste ingericht kan worden. Bij een matige tot slechte doorlatendheid van de bodem kan de plas-dras zone het beste bestaan uit een toplaag (mulden) die het water filtert en een grintbak van 20 centimeter hoogte. In de plas-dras zone is daarboven ruimte met een hoogte van 60 centimeter voor de piekopslag van oppervlaktewater.

Afbeelding 25. <Ontwerp 't Lintel en de extra KGO in de vorm van bankjes

Afbeelding 26. Huidige situatie dorpsrand

Afbeelding 27. Sfeerbeeld toekomstige situatie dorpsrand (bij waterberging)

4.2.2 Extra kwaliteitsprestatie

Versterken bomenstructuur langs de Goorsestraat

De eikenrij tussen Het Assink (ventweg) en de Goorsestraat wordt doorgetrokken aan de zuidkant van de projectlocatie. De Goorsestraat is een dorps overstijgende groenstructuur. In het beleid van de gemeente wordt deze groenstructuur aangewezen als groenstructuur die aangesterkt dient te worden. In het ontwerp wordt dit gestalte gegeven, door de bomenrij aan te vullen met 21 bomen.

Verankering plas-dras zone aan groenstructuur

De plas-dras zone gaat een zichtbaar element worden in de beleving van de dorpsrand van Hengevelde. Deze rand krijgt een sterkere groenblauwe uitstraling door het toevoegen van beplanting langs de rand van het bedrijventerrein en de tijdelijke waterberging bij (piek)buien in de plas-dras zone. De randen van de plas-dras zone blijven bestaan uit lage vegetatie zodat het open karakter van het landschap behouden blijft. De bomen aan de voorzijde aan de Goorsestraat ontnemen enigszins het zicht op het bedrijventerrein en biedt een fraaie voorgrond voor de plas-dras zone.

Meerwaarde voor de ecologie

Naast het versterken van het contrast tussen de landschapstypen, namelijk laag en nat (de plas-dras zone) en hoog en droog (de houtwal en heesterrand), draagt de plas-dras zone ook bij aan het verrijken van de biodiversiteit. Op de flauwe taluds komen diverse planten tot ontwikkeling en in het midden van de plas-dras zone is sprake van een dichte houtsingel die kan dienen als nest- en foerageergelegenheid.

Versterken groene identiteit bedrijventerrein

Tussen de nieuwe bedrijfspanden en de te realiseren parkeerplaatsen wordt nieuw groen toegevoegd. Hierdoor is het stenige beeld van het bedrijventerrein niet overheersend en krijgt het bedrijventerrein een vriendelijkere uitstraling. De nieuwe aanplant bestaat met name uit lage hagen en kleine bomen (zuileiken). Ter hoogte van de overkapping is sprake van een keerwand om het hoogteverschil op te vangen. Deze keerwand wordt begroeid met klimop. Aan de noordzijde van Nollen wordt de bestaande sfeer van sierheesters doorgezet bij de nieuw te ontwikkelen bebouwing.

Realisatie recreatief pad

Door de houtwal loopt een recreatiepad. Dit pad loopt van Het Assink naar het noorden weer terug naar Het Wegdam. Het pad bestaat uit halfverharding en ligt aan de oostkant van de houtwal (binnenzijde).

Toevoegen bankjes op landgoed 'T Lintel

Twee bankjes worden langs de beek aangelegd als aangename (kortstondige) verblijfsplek voor recreanten.

Groenelement	Planten	Maat	Opp	eenheid	Aantal	Eenheid	€ per stuk		Kosten totaal
Bomen	Eikenrij Goorsestraat (Zomereik, Quercus robur)	Maat 18-20	-	m2	21	stuks	€ 40,00		€ 840,00
	Beuken in houtwal (Zomereik, Quercus robur)	Maat 18-20	-	m3	23	stuks	€ 40,00		€ 920,00
	Eiken langs plas-dras zone (Zomereik, Quercus robur)	Maat 18-20	-	m3	11	stuks	€ 40,00		€ 440,00
	Zuileiken (Zomereik, Quercus robur fastigiata)	Maat 18-20	-	m3	16	stuks	€ 45,00		€ 720,00
Heesters	Heesters in houtwal hoge zandgrond (noorden) (40 meter x 5 meter) Hulst (20%), haagbeuk (10%), vuilboom (20 %) en meidoorn (50%). Gemengd, willekeurig geplant. 1 heester per 1,5m2.	60-100 cm	200	m2	150	stuks	€ 5,00	per stuk	€ 750,00
	Ondergroei houtwal hoge zandgrond (Noorden) (hondsroos - rosa canina-, struikroos -rosa glauca-, kamperfoelie -Ionicera periclymenum-, framboos -rubus idaeus) (1 per 5 meter2)		200	m2	40	stuks	€ 10,00	per stuk	€ 400,00
	Heesters in houtwal veldpodzolgrond (zuiden) (110 meter x 5 meter) lijsterbes (20%), vuilboom (20 %), jeneverbess (10%) en krent (50%). Gemengd, willekeurig geplant.		550	m2	370	stuks	€ 5,00	per stuk	€ 1.850,00
	Ondergroei houtwal (hondsroos -rosa canina-, struikroos -rosa glauca-, kamperfoelie -Ionicera periclymenum-, framboos - rubus idaeus) (1 per 5 meter2) 1 heester per 1,5m2.		550	m2	110	stuks	€ 10,00	per stuk	€ 1.100,00
	Heesterrand noorden (hulst, Gelderse roos, meidoorn, taxus, hondsroos), 1 per 3 m2, 100x4meter		400	m2	130	stuks	€ 10,00	per stuk	€ 1.300,00
	Bloemenweidemengsel (herinzaaien na bouwwerkzaamheden)		1000	m2	-	stuks	€ 0,50	per stuk	€ 500,00
Haag	Beukenhaag tussen panden (40x4 per strekkende meter) en aan de westrand (40x4 per strekkende meter)		225	m2	900	stuks	€ 3,00	per stuk	€ 2.700,00
Alle bomen worden met kluit geleverd.						Kosten			€ 8.820,00

Afbeelding 28. Beplantingstabel Het Wegdam

5

BEPLANTING

Het beplantingsadvies is gebaseerd op de bodemopbouw. Op het noordelijk deel van het erf is de hoge zandgrond leidend. Op het zuidelijk deel van het erf is de veldpodzolgrond leidend. Binnen deze selectie is gekozen voor vogelvriendelijke en esthetisch aantrekkelijke soorten (met bloei, wintergroenheid, spectaculaire herfstkleur, vruchten of geur). Door het beplantingsplan en het ontwerp worden de juiste randvoorwaarden geschapen voor een grote bijdrage aan een ecologische en landschappelijke kwaliteit van de omgeving. In de bijgevoegde tabel zijn de heesters en bomen opgenomen.